
[2020-53-RE](#)

Causa 2020-53-RE

(López Castro c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 348-2020. Recurs d'empara

Aute del 12 d'octubre del 2020

BOPA núm. 125, del 21 d'octubre del 2020

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 16 de juliol del 2020, per la representació processal del Sr. Lluís Josep López Castro, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 17 de juliol del 2019, dictat per la Secció Civil 5 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 de juny del 2020, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment anterior a la vulneració al·legada, per tal que es dicti una nova resolució que sigui respectuosa amb el dret fonamental a la jurisdicció;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist que el magistrat, Sr. Joan Manel Abril Campoy, ha plantejat la seva inhibició en aquesta causa, la qual ha estat acceptada pel Ple del Tribunal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 17 de juliol del 2019, la Secció Civil 5 de la Batllia va dictar un aute en què declarava

l'extensió de la fallida de la societat Heaven Climber Pirineus Delta, SL al Sr. Lluís Josep López Castro, administrador de dret d'aquesta societat per haver incorregut en actes d'imprudència inexcusable.

1.2. La representació processal del Sr. Lluís Josep López Castro va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 29 de juny del 2020, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava aquest recurs i confirmava la resolució de la primera instancia.

1.3. El 16 de juliol del 2020, la representació processal del Sr. Lluís Josep López Castro va formular un recurs d'empara contra l'aute del 17 de juliol del 2019, dictat per la Secció Civil 5 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 de juny del 2020, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent al·lega que la societat en fallida era una filial de la societat francesa HC Invest, i, per tant, ell no intervenia en la seva administració, no n'era l'administrador ni de fet ni de dret.
- Destaca que el 4 de juliol del 2014 va instar l'obertura d'un procediment d'arranjament judicial o fallida de la societat, però tant la Batllia com la Sala Civil van desestimar la seva demanda per considerar que si bé era titular del 67% de les participacions socials no existia cap acord social que evidenciés la voluntat de la societat de sol·licitar l'obertura d'un procediment d'insolvència. En aquestes resolucions també es declarava que ell no era el liquidador de la societat, ni gaudia de facultats per actuar en nom seu (aute del 22 de juliol del 2014, dictat per la Batllia i aute del 13 de gener del 2015, dictat en apel·lació per la Sala Civil).
- Malgrat aquestes mancances, el 13 de febrer del 2015, va tornar a instar l'obertura d'un procediment d'arranjament judicial o fallida de la societat, el qual va ser admès per la Batllia.
- Constata que entre una demanda i l'altra no van transcórrer 6 mesos com afirma la Sala Civil, sinó un mes, atès que la denegació de l'apel·lació data del 13 de gener del 2015.
- Així mateix, retreu a la Sala Civil haver denegat per motius formals la primera demanda d'obertura de la fallida sense controlar si existia el mandat social per promoure el procediment, i, subsegüentment, l'acusen d'haver demorat extraordinàriament la declaració de cessació de pagaments i fallida i d'haver permès mentrestant la liquidació dels béns de la societat al marge de les regles fixades pel Decret del 4 d'octubre de 1969 (quan aquestes actuacions les va efectuar el representant de la societat que tenia els poders escaients).
- Posa en relleu que la Batllia va fixar la data de la cessació de pagaments i fallida al 13 de febrer del 2015 i no abans, com així ho permet l'article 9 del Decret esmentat.
- La confrontació de les decisions jurisdiccionals anteriors abans esmentades (aute del 22 de juliol del 2014, dictat per la Batllia, i, aute del 13 de gener del 2015, dictat en apel·lació per la Sala Civil) amb les resolucions actualment impugnades, demostra que s'ha vist privat del dret a obtenir una

decisió fonamentada en Dret.

- Considera que tant la Batllia, com la Sala Civil han interpretat erròniament les normes i, per tant, han arribat a unes conclusions diametralment oposades a aquelles que resulten dels fets i dels documents que consten en les actuacions, fet que ha causat les vulneracions al dret a la jurisdicció exposades.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades i que retrotregui les actuacions al moment anterior a la vulneració al·legada, per tal que es dicti una nova resolució que sigui respectuosa amb el dret fonamental a la jurisdicció.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil recorda que, d'acord amb l'article 69 del Decret del 4 d'octubre de 1969, l'eventual extensió de la fallida no queda limitada a les persones que hagin actuat com a administradors reals de la societat, sinó que també inclou els administradors de dret que per causa del seu nomenament social i inscripció al registre públic de societats, disposen de plenes facultats per actuar per compte de la societat.

- Atès que del registre de societats es desprèn que el recurrent era el vicepresident de la societat i l'administrador general de la mateixa, poc importa que la societat pogués ser administrada de fet per una altra societat estrangera, ja que la seva condició d'administrador de dret de la societat en fallida és inqüestionable.

- Seguidament, reconeix l'inici d'un procediment de declaració de cessació de pagaments i fallida 6 mesos abans del procediment actual que va ser rebutjat per motius formals. No obstant això, exposa que és clar que com a mínim des del 2012 la societat havia cessat de manera generalitzada els seus pagaments, moment en què el recurrent hagués hagut de declarar la situació davant el Tribunal de Batlles.

- Retreu al recurrent haver permès un procés privat de liquidació dels actius de la societat al marge de tot procés concursal, actuació que ha frustrat per la via de fet el privilegi de què gaudien determinats creditors.

- Considera que aquesta manera de procedir suposa un acte d'imprudència inexcusable i una infracció greu a les regles més elementals del comerç, que vertebrava la causa prevista a l'article 69.5 del Decret esmentat i justifiquen l'extensió de la cessació de pagaments i fallida a l'administrador de dret.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La demanda formulant aquest recurs d'empara apleix els pressupòsits i els requisits d'ordre formal establerts en la Llei qualificada del Tribunal Constitucional. Identifica el demandant, estableix la seva legitimació activa i el poder de postulació de la seva representant. Fixa amb claredat i precisió els fets en els quals basa la seva pretensió. Explicita la decisió judicial davant la qual es demana l'empara, directament conforme a l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal

Constitucional. Acompanya els documents relatius als elements de fet al·legats, exposa els fonaments jurídics que estima d'aplicació al cas i formalitza una pretensió d'empara per una presumpta vulneració, per part de la resolució recorreguda, dels seus drets a la jurisdicció, a una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut. Correspon, doncs, que aquest Tribunal es pronunciï, en aquesta fase d'admissió, estrictament sobre si la infracció denunciada té el necessari contingut constitucional o si, en aquest cas, es dona una falta manifesta d'aquest, la qual cosa haurà de comportar la inadmissibilitat de la demanda.

3.2. Constitueix doctrina jurisprudencial reiterada d'aquest Tribunal Constitucional (de la qual és una mostra recent aquella continguda en l'aute del 9 de juny del 2020, recaigut en la causa 2020-30-RE) que, en principi, la interpretació de la legislació, així com la seva selecció i aplicació, correspon exclusivament a la jurisdicció ordinària, llevat dels casos que aquesta interpretació manqui de fonamentació en Dret o dugui a conclusions il·lògiques, arbitràries o absurdes, causant indefensió al justiciable que d'aquesta manera veu com ha estat privat del procés degut i com ha estat crebantat el seu dret a la jurisdicció. El recurrent, a l'inici del fet cinquè del seu escrit manifesta que "*la Sala Civil interpreta erròniament la norma*", però no desenvolupa l'eventual caràcter il·lògic del raonament de la resolució. Al contrari, aquest Tribunal Constitucional considera que l'argumentació continguda als quatre extensos fonaments de dret de la resolució recorreguda i també als atesos de l'aute de la Batllia, objecte de l'apel·lació, tot i no satisfer les pretensions de la part recurrent –i, en aquest sentit, ser constitutiva de gravamen per a ella-, s'ha de considerar suficient i no pot ser titllada de contrària a la lògica, ni formalment ni jurídicament, ni al raonament exigible per evitar decisions rebutjables. D'altra banda s'ha de reiterar que el Tribunal Constitucional no és, en absolut, una tercera instància que, en l'àmbit civil culmini les instàncies judicials constituïdes per la Batllia i el Tribunal Superior de Justícia, que en aquest cas s'han manifestat de total acord, sinó que té com a única missió interpretar i fer complir la Constitució.

3.3. En efecte, en el cas que ens ocupa, el recurrent impugna que s'hagi estès a ell, a títol de persona individual, la fallida d'una determinada societat mercantil. Les dues resolucions impugnades raonen l'extensió de la fallida en el fet provat que el recurrent en empara era soci fundador i vicepresident d'aquella entitat, no havent realitzat en aquesta condició els actes necessaris per a l'arranjament judicial o fallida i havent propiciat –encara que sense la seva intervenció personal– actes parcials de liquidació extrajudicial d'actius. Altrament, la Sala Civil no reconeix el valor exculptori atribuït pel recurrent a peticions de fallida, efectuades per ell, que van ser rebutjades per la Batllia mitjançant un aute del 22 d'abril del 2014 i per la Sala Civil, en apel·lació, el 13 de gener del 2015. Per totes aquestes raons, la Sala Civil considera d'aplicació al cas, l'article 69 del Decret del 4 d'octubre de 1969 que permet l'extensió de la fallida quan diu que: "*Si una societat es declara en fallida, poden ésser declarats personalment en fallida, en qualsevol moment del procediment, tots els dirigents d'aquesta societat, de dret o de fet, aparents o ocults, remunerats o no*" que hagin dut a terme alguna de les conductes que allí es tipifiquen. I també l'article 7è que estableix que: "*Tot comerciant o tota societat comercial, que cessi d'una manera general en els seus pagaments, haurà, dins dels vuit dies següents, de sol·licitar aquesta declaració del Tribunal de Batlles corresponent, per l'obertura del procediment d'arranjament judicial o de fallida*".

L'argumentació de la Sala Civil de Tribunal Superior de Justícia, per consegüent, està fonamentada en Dret i respon a les regles de la lògica. La conclusió a la qual arriba, en el moment processal en què es dicta la resolució, no pot ser considerada ni arbitrària ni absurda. Per totes aquestes raons, el recurs d'empara no pot ser admès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2020-53-RE interposat per la representació processal del Sr. Lluís Josep López Castro contra l'aute del 17 de juliol del 2019, dictat per la Secció Civil 5 de la Batllia, i, contra l'aute del 29 de juny del 2020, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 d'octubre del 2020.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat